Đánh giá hiệu quả thuật toán

Bùi Việt Dũng

8th June 2022

 Tại sao không viết hẳn chương trình ra để đánh giá hiệu quả thuật toán:

- Tại sao không viết hẳn chương trình ra để đánh giá hiệu quả thuật toán:
  - Việc cài đặt chương trình rất tốn thời gian.

- Tại sao không viết hẳn chương trình ra để đánh giá hiệu quả thuật toán:
  - Việc cài đặt chương trình rất tốn thời gian.
  - Tốc độ chạy chương trình trên các máy khác nhau là khác nhau

- Tại sao không viết hẳn chương trình ra để đánh giá hiệu quả thuật toán:
  - Việc cài đặt chương trình rất tốn thời gian.
  - Tốc độ chạy chương trình trên các máy khác nhau là khác nhau
    - Máy của thí sinh vs. Máy của giám khảo

- Tại sao không viết hẳn chương trình ra để đánh giá hiệu quả thuật toán:
  - Việc cài đặt chương trình rất tốn thời gian.
  - Tốc độ chạy chương trình trên các máy khác nhau là khác nhau
    - Máy của thí sinh vs. Máy của giám khảo
    - Không chương trình nào chạy hai lần trên cùng một máy.

- Tại sao không viết hẳn chương trình ra để đánh giá hiệu quả thuật toán:
  - Việc cài đặt chương trình rất tốn thời gian.
  - Tốc độ chạy chương trình trên các máy khác nhau là khác nhau
    - Máy của thí sinh vs. Máy của giám khảo
    - Không chương trình nào chạy hai lần trên cùng một máy.
- Độ phức tạp tính toán là một cách biểu diễn số **phép tính** thuật toán cần thực hiện so với kích thước đầu vào.

Phép tính là một hay nhiều câu lệnh có thời gian chạy không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

Phép tính là một hay nhiều câu lệnh có thời gian chạy không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

Phép tính là một hay nhiều câu lệnh có thời gian chạy không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

Ví dụ (ở các trường hợp thông thường):

Lệnh đọc một kí tự.

Phép tính là một hay nhiều câu lệnh có thời gian chạy không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

- Lệnh đọc một kí tự.
- Lệnh gán.

Phép tính là một hay nhiều câu lệnh có thời gian chạy không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

- Lệnh đọc một kí tự.
- Lệnh gán.
- Lệnh cộng, trừ, nhân, chia, so sánh hai số.

Phép tính là một hay nhiều câu lệnh có thời gian chạy không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

- Lệnh đọc một kí tự.
- Lệnh gán.
- Lệnh cộng, trừ, nhân, chia, so sánh hai số.
- Lệnh dịch bit.

Phép tính là một hay nhiều câu lệnh có thời gian chạy không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

- Lệnh đọc một kí tự.
- Lệnh gán.
- Lệnh cộng, trừ, nhân, chia, so sánh hai số.
- · Lênh dich bit.
- Lệnh khởi tạo một mảng biết số phần tử nhưng không đặt trước các giá trị trong mảng.

Phép tính là một hay nhiều câu lệnh có thời gian chạy không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

- Lệnh đọc một kí tự.
- Lệnh gán.
- Lệnh cộng, trừ, nhân, chia, so sánh hai số.
- · Lênh dich bit.
- Lệnh khởi tạo một mảng biết số phần tử nhưng không đặt trước các giá trị trong mảng.
- Một số hàm Toán học đơn giản như sin, cos, tan, cot, log, sqrt

Phép tính là một hay nhiều câu lệnh có thời gian chạy không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

- Lệnh đọc một kí tự.
- Lệnh gán.
- Lệnh cộng, trừ, nhân, chia, so sánh hai số.
- · Lênh dich bit.
- Lệnh khởi tạo một mảng biết số phần tử nhưng không đặt trước các giá trị trong mảng.
- Một số hàm Toán học đơn giản như sin, cos, tan, cot, log, sqrt
- Ta có thể ghép một cụm các câu lệnh trên nếu thời gian chạy vẫn không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

Phép tính là một hay nhiều câu lệnh có thời gian chạy không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

Ví dụ (ở các trường hợp thông thường):

- Lệnh đọc một kí tự.
- Lệnh gán.
- Lệnh cộng, trừ, nhân, chia, so sánh hai số.
- · Lênh dich bit.
- Lệnh khởi tạo một mảng biết số phần tử nhưng không đặt trước các giá trị trong mảng.
- Một số hàm Toán học đơn giản như sin, cos, tan, cot, log, sqrt
- Ta có thể ghép một cụm các câu lệnh trên nếu thời gian chạy vẫn không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

Không phải ví dụ:

Phép tính là một hay nhiều câu lệnh có thời gian chạy không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

Ví dụ (ở các trường hợp thông thường):

- Lệnh đọc một kí tự.
- Lệnh gán.
- Lệnh cộng, trừ, nhân, chia, so sánh hai số.
- · Lênh dich bit.
- Lệnh khởi tạo một mảng biết số phần tử nhưng không đặt trước các giá trị trong mảng.
- Một số hàm Toán học đơn giản như sin, cos, tan, cot, log, sqrt
- Ta có thể ghép một cụm các câu lệnh trên nếu thời gian chạy vẫn không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

Không phải ví dụ:

• Hàm sắp xếp (sort)

Phép tính là một hay nhiều câu lệnh có thời gian chạy không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

Ví dụ (ở các trường hợp thông thường):

- Lệnh đọc một kí tự.
- Lệnh gán.
- Lệnh cộng, trừ, nhân, chia, so sánh hai số.
- Lênh dich bit.
- Lệnh khởi tạo một mảng biết số phần tử nhưng không đặt trước các giá trị trong mảng.
- Một số hàm Toán học đơn giản như sin, cos, tan, cot, log, sqrt
- Ta có thể ghép một cụm các câu lệnh trên nếu thời gian chạy vẫn không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

Không phải ví dụ:

- Hàm sắp xếp (sort)
- Hàm lũy thừa (pow)

Ví dụ

Tính số phép tính của thuật toán sau theo n:

Ví dụ

Tính số phép tính của thuật toán sau theo n:

Ví dụ

Tính số phép tính của thuật toán sau theo n:

Một đáp án có thể: $f(n) = n^3 + \frac{1}{2}n(n+1)$

Gọi f(n) là số phép tính thuật toán cần thực hiện nếu độ lớn của dữ liệu vào là n (n có thể là độ dài mảng, độ lớn của số nguyên được cho, ...)

Gọi f(n) là số phép tính thuật toán cần thực hiện nếu độ lớn của dữ liệu vào là n (n có thể là độ dài mảng, độ lớn của số nguyên được cho, ...)

$$|f(n) \in O(g(n)) \Leftrightarrow \exists n_0, c > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq c \cdot g(n)|$$

Gọi f(n) là số phép tính thuật toán cần thực hiện nếu độ lớn của dữ liệu vào là n (n có thể là độ dài mảng, độ lớn của số nguyên được cho, ...)

$$f(n) \in O(g(n)) \Leftrightarrow \exists n_0, c > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq c \cdot g(n)$$

Nói cách khác

Gọi f(n) là số phép tính thuật toán cần thực hiện nếu độ lớn của dữ liệu vào là n (n có thể là độ dài mảng, độ lớn của số nguyên được cho, ...)

$$f(n) \in O(g(n)) \Leftrightarrow \exists n_0, c > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq c \cdot g(n)$$

Nói cách khác

$$O(g(n)) = \{f(n) | \exists n_0, c > 0 : \forall n \ge n_0 : f(n) \le c \cdot g(n) \}$$

Gọi f(n) là số phép tính thuật toán cần thực hiện nếu độ lớn của dữ liệu vào là n (n có thể là độ dài mảng, độ lớn của số nguyên được cho, ...)

$$f(n) \in O(g(n)) \Leftrightarrow \exists n_0, c > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq c \cdot g(n)$$

Nói cách khác

$$O(g(n)) = \{f(n) | \exists n_0, c > 0 : \forall n \ge n_0 : f(n) \le c \cdot g(n) \}$$

(Để đơn giản, từ giờ cho đến hết bài trình bày này, chúng ta sẽ quy ước hàm f có tập xác định là tập số nguyên dương và tập giá trị là tập số thực dương)

Gọi f(n) là số phép tính thuật toán cần thực hiện nếu độ lớn của dữ liệu vào là n (n có thể là độ dài mảng, độ lớn của số nguyên được cho, ...)

$$f(n) \in O(g(n)) \Leftrightarrow \exists n_0, c > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq c \cdot g(n)$$

Nói cách khác

$$O(g(n)) = \{f(n) | \exists n_0, c > 0 : \forall n \ge n_0 : f(n) \le c \cdot g(n) \}$$

(Để đơn giản, từ giờ cho đến hết bài trình bày này, chúng ta sẽ quy ước hàm f có tập xác định là tập số nguyên dương và tập giá trị là tập số thực dương)

Một số tập O hay gặp: O(1), $O(\log n)$, $O(n^2)$, $O(n^3)$, $O(2^n)$, O(n!)

Tính chất 1

$$f(n) \in O(f(n))$$

Tính chất 1

$$f(n) \in O(f(n))$$

Chọn hàm f(n) bất kì

Tính chất 1

$$f(n) \in O(f(n))$$

Chọn hàm f(n) bất kì

Để chứng minh $f(n) \in O(f(n))$, ta cần chứng minh

$$\exists n_0, c > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq c \cdot f(n)$$

Tính chất 1

$$f(n) \in O(f(n))$$

Chọn hàm f(n) bất kì

Để chứng minh $f(n) \in O(f(n))$, ta cần chứng minh

 $\exists n_0, c > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq c \cdot f(n)$

Chọn $n_0 = c = 1 > 0$

Tính chất 1

$$f(n) \in O(f(n))$$

Chọn hàm f(n) bất kì

Để chứng minh $f(n) \in O(f(n))$, ta cần chứng minh

 $\exists n_0, c > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq c \cdot f(n)$

Chọn $n_0 = c = 1 > 0$

Chọn $n \ge n_0$ bất kì.

Tính chất 1

$$f(n) \in O(f(n))$$

Chọn hàm f(n) bất kì

Để chứng minh $f(n) \in O(f(n))$, ta cần chứng minh

 $\exists n_0, c > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq c \cdot f(n)$

Chọn $n_0 = c = 1 > 0$

Chọn $n \ge n_0$ bất kì.

Ta có: f(n) = f(n)

Tính chất 1

$$f(n) \in O(f(n))$$

Chọn hàm f(n) bất kì

Để chứng minh $f(n) \in O(f(n))$, ta cần chứng minh

$$\exists n_0, c > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq c \cdot f(n)$$

Chọn
$$n_0 = c = 1 > 0$$

Chọn $n \ge n_0$ bất kì.

Ta có:
$$f(n) = f(n) \Rightarrow f(n) \le f(n)$$

Tính chất 1

$$f(n) \in O(f(n))$$

Chọn hàm f(n) bất kì

Để chứng minh $f(n) \in O(f(n))$, ta cần chứng minh

$$\exists n_0, c > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq c \cdot f(n)$$

Chọn
$$n_0=c=1>0$$

Chọn $n \ge n_0$ bất kì.

Ta có:
$$f(n) = f(n) \Rightarrow f(n) \leq f(n) \Rightarrow f(n) \leq 1 \cdot f(n)$$

Tính chất 1

$$f(n) \in O(f(n))$$

Chọn hàm f(n) bất kì

Để chứng minh $f(n) \in O(f(n))$, ta cần chứng minh

$$\exists n_0, c > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq c \cdot f(n)$$

Chọn
$$n_0 = c = 1 > 0$$

Chọn $n \ge n_0$ bất kì.

Ta có:
$$f(n) = f(n) \Rightarrow f(n) \le f(n) \Rightarrow f(n) \le 1 \cdot f(n)$$

$$\Rightarrow f(n) \leq c \cdot f(n)$$

Do cách ta chọn f(n), n_0 , c, n, từ đây ta có thể kết luận

Tính chất 1

$$f(n) \in O(f(n))$$

Chọn hàm f(n) bất kì

Để chứng minh $f(n) \in O(f(n))$, ta cần chứng minh

$$\exists n_0, c > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq c \cdot f(n)$$

Chọn
$$n_0 = c = 1 > 0$$

Chọn $n \ge n_0$ bất kì.

Ta có:
$$f(n) = f(n) \Rightarrow f(n) \le f(n) \Rightarrow f(n) \le 1 \cdot f(n)$$

$$\Rightarrow f(n) \leq c \cdot f(n)$$

Do cách ta chọn $f(n), n_0, c, n$, từ đây ta có thể kết luận

$$\forall f(n): \exists n_0, c > 0: \forall n \geq n_0: f(n) \leq c \cdot f(n)$$

Tính chất 1

$$f(n) \in O(f(n))$$

Chọn hàm f(n) bất kì

Để chứng minh $f(n) \in O(f(n))$, ta cần chứng minh

$$\exists n_0, c > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq c \cdot f(n)$$

Chọn
$$n_0 = c = 1 > 0$$

Chọn $n \ge n_0$ bất kì.

Ta có:
$$f(n) = f(n) \Rightarrow f(n) \le f(n) \Rightarrow f(n) \le 1 \cdot f(n)$$

$$\Rightarrow f(n) \leq c \cdot f(n)$$

Do cách ta chọn f(n), n_0 , c, n, từ đây ta có thể kết luận

$$\forall f(n): \exists n_0, c > 0: \forall n \geq n_0: f(n) \leq c \cdot f(n)$$

$$\Rightarrow \forall f(n) : f(n) \in O(f(n))$$

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm $f(n) \in O(g(n))$ và c > 0. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm $f(n) \in O(g(n))$ và c > 0. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

Lấy hàm f(n), g(n) và số c bất kì sao cho $f(n) \in O(g(n))$ và c>0

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm $f(n) \in O(g(n))$ và c > 0. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

Lấy hàm f(n), g(n) và số c bất kì sao cho $f(n) \in O(g(n))$ và c>0Do $f(n) \in O(g(n))$ nên

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm $f(n) \in O(g(n))$ và c > 0. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

Lấy hàm f(n), g(n) và số c bất kì sao cho $f(n) \in O(g(n))$ và c > 0Do $f(n) \in O(g(n))$ nên $\exists n_0, c > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq c \cdot g(n)$

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm $f(n) \in O(g(n))$ và c > 0. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

Lấy hàm f(n), g(n) và số c bất kì sao cho $f(n) \in O(g(n))$ và c > 0Do $f(n) \in O(g(n))$ nên $\exists n_0, c > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq c \cdot g(n)$ và vì thế ta có thể chon số $n_1, c_1 > 0$ sao cho

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm
$$f(n) \in O(g(n))$$
 và $c > 0$. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

Lấy hàm f(n), g(n) và số c bất kì sao cho $f(n) \in O(g(n))$ và c > 0Do $f(n) \in O(g(n))$ nên $\exists n_0, c > 0 : \forall n \ge n_0 : f(n) \le c \cdot g(n)$ và vì thế ta có thể chọn số $n_1, c_1 > 0$ sao cho $\forall n \ge n_1 : f(n) \le c_1 \cdot g(n)$ Để chứng minh $cf(n) \in O(g(n))$, ta cần chứng minh $\exists n_2, c_2 > 0 : \forall n > n_2 : cf(n) < c_2 \cdot g(n)$

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm
$$f(n) \in O(g(n))$$
 và $c > 0$. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

Lấy hàm f(n), g(n) và số c bất kì sao cho $f(n) \in O(g(n))$ và c>0Do $f(n) \in O(g(n))$ nên $\exists n_0, c>0: \forall n \geq n_0: f(n) \leq c \cdot g(n)$ và vì thế ta có thể chọn số $n_1, c_1>0$ sao cho $\forall n \geq n_1: f(n) \leq c_1 \cdot g(n)$ Để chứng minh $cf(n) \in O(g(n))$, ta cần chứng minh $\exists n_2, c_2>0: \forall n \geq n_2: cf(n) \leq c_2 \cdot g(n)$ Chọn $n_2=...>0, c_2=...>0$

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm
$$f(n) \in O(g(n))$$
 và $c > 0$. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

Lấy hàm f(n), g(n) và số c bất kì sao cho $f(n) \in O(g(n))$ và c>0Do $f(n) \in O(g(n))$ nên $\exists n_0, c>0: \forall n \geq n_0: f(n) \leq c \cdot g(n)$ và vì thế ta có thể chọn số $n_1, c_1>0$ sao cho $\forall n \geq n_1: f(n) \leq c_1 \cdot g(n)$ Để chứng minh $cf(n) \in O(g(n))$, ta cần chứng minh $\exists n_2, c_2>0: \forall n \geq n_2: cf(n) \leq c_2 \cdot g(n)$ Chọn $n_2=\ldots>0, c_2=\ldots>0$ Chọn số $n \geq n_2$ bất kì

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm
$$f(n) \in O(g(n))$$
 và $c > 0$. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

Lấy hàm f(n), g(n) và số c bất kì sao cho $f(n) \in O(g(n))$ và c>0

Do $f(n) \in O(g(n))$ nên $\exists n_0, c > 0 : \forall n \ge n_0 : f(n) \le c \cdot g(n)$ và vì thế ta có thể chon số $n_1, c_1 > 0$ sao cho

 $\forall n \geq n_1 : f(n) \leq c_1 \cdot g(n)$

Để chứng minh $cf(n) \in O(g(n))$, ta cần chứng minh

 $\exists n_2, c_2 > 0 : \forall n \geq n_2 : cf(n) \leq c_2 \cdot g(n)$

Chọn $n_2 = ... > 0, c_2 = ... > 0$

Chọn số $n \ge n_2$ bất kì

Do $\forall n \geq n_1 : f(n) \leq c_1 \cdot g(n)$ và $n \geq n_2 \geq n_1$, $f(n) \leq c_1 \cdot g(n)$

Quy tắc nhân hằng số

 $\Rightarrow cf(n) < cc_1 \cdot g(n)$

Cho hàm
$$f(n) \in O(g(n))$$
 và $c > 0$. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

Lấy hàm f(n), g(n) và số c bất kì sao cho $f(n) \in O(g(n))$ và c>0Do $f(n) \in O(g(n))$ nên $\exists n_0, c>0: \forall n \geq n_0: f(n) \leq c \cdot g(n)$ và vì thế ta có thể chọn số $n_1, c_1>0$ sao cho $\forall n \geq n_1: f(n) \leq c_1 \cdot g(n)$ Để chứng minh $cf(n) \in O(g(n))$, ta cần chứng minh $\exists n_2, c_2>0: \forall n \geq n_2: cf(n) \leq c_2 \cdot g(n)$ Chọn $n_2=\ldots>0$, $c_2=\ldots>0$ Chọn số $n \geq n_2$ bất kì Do $\forall n \geq n_1: f(n) \leq c_1 \cdot g(n)$ và $n \geq n_2 \geq n_1$, $f(n) \leq c_1 \cdot g(n)$

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm
$$f(n) \in O(g(n))$$
 và $c > 0$. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

Lấy hàm
$$f(n), g(n)$$
 và số c bất kì sao cho $f(n) \in O(g(n))$ và $c > 0$

Do $f(n) \in O(g(n))$ nên $\exists n_0, c > 0 : \forall n \ge n_0 : f(n) \le c \cdot g(n)$ và vì thế ta có thể chọn số $n_1, c_1 > 0$ sao cho $\forall n \ge n_1 : f(n) \le c_1 \cdot g(n)$ Để chứng minh $cf(n) \in O(g(n))$, ta cần chứng minh $\exists n_2, c_2 > 0 : \forall n \ge n_2 : cf(n) \le c_2 \cdot g(n)$ Chọn $n_2 = ... > 0, c_2 = ... > 0$ Chọn số $n \ge n_2$ bất kì Do $\forall n \ge n_1 : f(n) \le c_1 \cdot g(n)$ và $n \ge n_2 \ge n_1$, $f(n) \le c_1 \cdot g(n)$ $\Rightarrow cf(n) \le c_2 \cdot g(n)$

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm
$$f(n) \in O(g(n))$$
 và $c > 0$. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

Lấy hàm
$$f(n), g(n)$$
 và số c bất kì sao cho $f(n) \in O(g(n))$ và $c > 0$

Do $f(n) \in O(g(n))$ nên $\exists n_0, c > 0 : \forall n \ge n_0 : f(n) \le c \cdot g(n)$ và vì thế ta có thể chọn số $n_1, c_1 > 0$ sao cho $\forall n \ge n_1 : f(n) \le c_1 \cdot g(n)$ Để chứng minh $cf(n) \in O(g(n))$, ta cần chứng minh $\exists n_2, c_2 > 0 : \forall n \ge n_2 : cf(n) \le c_2 \cdot g(n)$ Chọn $n_2 = ... > 0, c_2 = ... > 0$ Chọn số $n \ge n_2$ bất kì Do $\forall n \ge n_1 : f(n) \le c_1 \cdot g(n)$ và $n \ge n_2 \ge n_1$, $f(n) \le c_1 \cdot g(n)$ $\Rightarrow cf(n) \le c_2 \cdot g(n)$

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm $f(n) \in O(g(n))$ và c > 0. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

Lấy hàm f(n), g(n) và số c bất kì sao cho $f(n) \in O(g(n))$ và c>0

Do $f(n) \in O(g(n))$ nên $\exists n_0, c > 0 : \forall n \ge n_0 : f(n) \le c \cdot g(n)$ và vì thế ta có thể chon số $n_1, c_1 > 0$ sao cho

 $\forall n \geq n_1 : f(n) \leq c_1 \cdot g(n)$

Để chứng minh $cf(n) \in O(g(n))$, ta cần chứng minh

 $\exists n_2, c_2 > 0 : \forall n \geq n_2 : cf(n) \leq c_2 \cdot g(n)$

Chọn $n_2 = n_1 > 0, c_2 = cc_1 > 0$

Chọn số $n \ge n_2$ bất kì

Do $\forall n \geq n_1 : f(n) \leq c_1 \cdot g(n)$ và $n \geq n_2 = n_1$, $f(n) \leq c_1 \cdot g(n)$

 $\Rightarrow cf(n) \leq cc_1 \cdot g(n)$

 $\Rightarrow cf(n) \leq c_2 \cdot g(n)$

Do cách ta chọn n_2, c_2, n , ta có thể kết luận:

 $\exists n_2, c_2 > 0 : \forall n \geq n_2 : cf(n) \leq c_2 \cdot g(n)$

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm $f(n) \in O(g(n))$ và c > 0. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm $f(n) \in O(g(n))$ và c>0. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm $f(n) \in O(g(n))$ và c > 0. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

```
cin >> n;

for (int i=1; i<=n; ++i) [{

    a+=n;

    b+=a;

    c+=b;

    d+=c;

    e+=d;

    f+=e;

    g+=f;
```

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm $f(n) \in O(g(n))$ và c > 0. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

```
cin >> n;

for (int i=1; i<=n; ++i) []

a+=n;

b+=a;

c+=b;

d+=c;

e+=d;

f+=e;

g+=f;
```

$$f(n) = \sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{n} 8 = 8n^2 \in O(n^2)$$

Quy tắc nhân hằng số

Cho hàm $f(n) \in O(g(n))$ và c > 0. Khi đó $cf(n) \in O(g(n))$

$$f(n) = \sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{n} 8 = 8n^{2} \in O(n^{2})$$

$$g(n) = \sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{n} 1 = n^{2} \in O(n^{2})$$

Quy tắc nhân

Nếu
$$f_1(n) \in O(g_1(n))$$
 và $f_2(n) \in O(g_2(n))$ thì $f_1(n)f_2(n) \in O(g_1(n)g_2(n))$

Ứng dụng

```
for (int i=1; i<=n; ++i) sort(a[i], a[i]+n);
Do hàm sort(a[i], a[i]+n) hoạt động trong O(n \log n) và hàm được gọi n \in O(n) lần, theo tính chất 3, đoạn code này hoạt động trong thời gian O(n^2 \log n)
```

Quy tắc cộng

Nếu
$$f_1(n) \in O(g_1(n))$$
 và $f_2(n) \in O(g_2(n))$ thì $f_1(n) + f_2(n) \in O(\max\{g_1(n), g_2(n)\})$

Quy tắc cộng

Nếu
$$f_1(n) \in O(g_1(n))$$
 và $f_2(n) \in O(g_2(n))$ thì $f_1(n) + f_2(n) \in O(\max\{g_1(n), g_2(n)\})$

Ứng dụng

Khi phân tích độ phức tạp tính toán, ta chỉ cần nhìn vào số lần **phép tính tích cực** (phép tính hoạt động nhiều lần nhất) hoạt động.

Quy tắc cộng

```
Nếu f_1(n) \in O(g_1(n)) và f_2(n) \in O(g_2(n)) thì f_1(n) + f_2(n) \in O(\max\{g_1(n), g_2(n)\})
```

Ứng dụng

Khi phân tích độ phức tạp tính toán, ta chỉ cần nhìn vào số lần **phép tính tích cực** (phép tính hoạt động nhiều lần nhất) hoạt động.

```
cin >n;
int res = 0;
for (int i=1; i<=n; ++i) {
    for (int j=1; j<=n; ++j) {
        for (int k=1; ke=n; ++k) {
            res += i + 2*j + 3*k;
        }
}

for (int i=1; i<=n; ++i) {
        for (int j=i+1; j<=n; ++j) {
            res += 2*(i+j);
        }
}</pre>
```

Quy tắc cộng

```
Nếu f_1(n) \in O(g_1(n)) và f_2(n) \in O(g_2(n)) thì f_1(n) + f_2(n) \in O(\max\{g_1(n), g_2(n)\})
```

Ứng dụng

Khi tối ưu thuật toán, ta luôn ưu tiên tối ưu phần có độ phức tạp lớn nhất trước.

```
cin > n;
int res = 0;
for (int i=1; i<=n; ++i) {
    for (int j=1; j<=n; ++j) {
        for (int k=1; ke=n; ++k) {
            res += i + 2*j + 3*k;
        }
}

for (int i=1; i<=n; ++i) {
    for (int j=i+1; j<=n; ++j) {
        res += 2*(i+j);
    }
}</pre>
```

Tính chất bắc cầu

Nếu $f(n) \in O(g(n))$ và $g(n) \in O(h(n))$ thì $f(n) \in O(h(n))$

Tính chất bắc cầu

Nếu $f(n) \in O(g(n))$ và $g(n) \in O(h(n))$ thì $f(n) \in O(h(n))$ Dạng thường dùng

Tính chất bắc cầu

Nếu $f(n) \in O(g(n))$ và $g(n) \in O(h(n))$ thì $f(n) \in O(h(n))$ Dạng thường dùng Nếu $f(n) \le g(n)$ và $g(n) \in O(h(n))$ thì $f(n) \in O(h(n))$

Tính chất bắc cầu

```
Nếu f(n) \in O(g(n)) và g(n) \in O(h(n)) thì f(n) \in O(h(n))
Dạng thường dùng
Nếu f(n) \le g(n) và g(n) \in O(h(n)) thì f(n) \in O(h(n))
```

Ứng dụng

```
for (int i=1; i<=n; ++i) [{
    for (int j=i+1; j<=n; ++j) {
        res += 2*(i+j);
    }
}</pre>
```

Tính chất bắc cầu

```
Nếu f(n) \in O(g(n)) và g(n) \in O(h(n)) thì f(n) \in O(h(n)) Dạng thường dùng
Nếu f(n) \le g(n) và g(n) \in O(h(n)) thì f(n) \in O(h(n))
```

Úng dụng

```
for (int i=1; i<=n; ++i) {
    for (int j=i+1; j<=n; ++j) {
        res += 2*(i+j);
    }
}</pre>
```

Gọi f(n) là số lần lặp của vòng lặp phía trong. Đặt g(n)=n và h(n)=n, ta thấy $f(n)\leq g(n)$ và $g(n)\in O(h(n))$, nên $f(n)\in O(h(n))\Rightarrow f(n)\in O(n)$

Tính chất bắc cầu

```
Nếu f(n) \in O(g(n)) và g(n) \in O(h(n)) thì f(n) \in O(h(n)) Dạng thường dùng Nếu f(n) \leq g(n) và g(n) \in O(h(n)) thì f(n) \in O(h(n))
```

Ứng dung

```
for (int i=1; i<=n; ++i) {
    for (int j=i+1; j<=n; ++j) {
        res += 2*(i+j);
    }
}</pre>
```

Gọi f(n) là số lần lặp của vòng lặp phía trong. Đặt g(n) = n và h(n) = n, ta thấy $f(n) \le g(n)$ và $g(n) \in O(h(n))$, nên $f(n) \in O(h(n)) \Rightarrow f(n) \in O(n)$ Vòng lặp phía ngoài chạy O(n) lần nên theo quy tắc nhân, độ phức tạp của vòng lặp này là $O(n^2)$

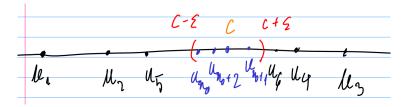
Mối quan hệ giữa O và giới hạn dãy số

Cho dãy số thực (u_n)

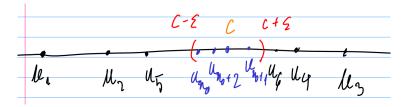
Mối quan hệ giữa O và giới hạn dãy số

Cho dãy số thực (u_n) $\lim u_n = c \in \mathbb{R} \Leftrightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 > 0 : \forall n \geq n_0 : |u_n - c| < \epsilon$

Cho dãy số thực (u_n) $\lim u_n = c \in \mathbb{R} \Leftrightarrow \forall \epsilon > 0: \exists n_0 > 0: \forall n \geq n_0: |u_n - c| < \epsilon$

Cho dãy số thực (u_n) $\lim u_n = c \in \mathbb{R} \Leftrightarrow \forall \epsilon > 0: \exists n_0 > 0: \forall n \geq n_0: |u_n - c| < \epsilon$

Quy tắc giới hạn

Nếu lim $\frac{f(n)}{g(n)}=c$ với c là một số thực không âm thì $f(n)\in O(g(n))$

Quy tắc giới hạn

Nếu lim $\frac{f(n)}{g(n)}=c$ với c là một số thực không âm thì $f(n)\in O(g(n))$

Quy tắc giới hạn

Nếu $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm thì $f(n) \in O(g(n))$

Khi đó
$$\forall \epsilon > 0: \exists n_0 \in \mathbb{N}: \forall n \geq n_0: |\frac{f(n)}{g(n)} - c| < \epsilon$$

Quy tắc giới hạn

Nếu $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm thì $f(n) \in O(g(n))$

Khi đó
$$\forall \epsilon > 0: \exists n_0 \in \mathbb{N}: \forall n \geq n_0: |\frac{f(n)}{g(n)} - c| < \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : c - \epsilon < \frac{f(n)}{g(n)} < c + \epsilon$$

Quy tắc giới hạn

Nếu $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm thì $f(n) \in O(g(n))$

Khi đó
$$\forall \epsilon > 0: \exists n_0 \in \mathbb{N}: \forall n \geq n_0: |\frac{f(n)}{g(n)} - c| < \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : c - \epsilon < \frac{f(n)}{g(n)} < c + \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) < (c + \epsilon)g(n)$$

Quy tắc giới hạn

Nếu $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm thì $f(n) \in O(g(n))$

Khi đó
$$\forall \epsilon > 0: \exists n_0 \in \mathbb{N}: \forall n \geq n_0: |\frac{f(n)}{g(n)} - c| < \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : c - \epsilon < \frac{f(n)}{g(n)} < c + \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) < (c + \epsilon)g(n)$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq (c + \epsilon)g(n)$$

Quy tắc giới hạn

Nếu $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm thì $f(n) \in O(g(n))$

Giả sử $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm nào đó.

Khi đó
$$\forall \epsilon > 0: \exists n_0 \in \mathbb{N}: \forall n \geq n_0: |\frac{f(n)}{g(n)} - c| < \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : c - \epsilon < \frac{f(n)}{g(n)} < c + \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) < (c + \epsilon)g(n)$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq (c + \epsilon)g(n)$$

Ta cần chứng minh $f(n) \in O(g(n))$, tức

$$\exists n_0, k > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq k \cdot g(n)$$

Quy tắc giới hạn

Nếu $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm thì $f(n) \in O(g(n))$

Giả sử $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm nào đó.

Khi đó
$$\forall \epsilon > 0: \exists n_0 \in \mathbb{N}: \forall n \geq n_0: |\frac{f(n)}{g(n)} - c| < \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : c - \epsilon < \frac{f(n)}{g(n)} < c + \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) < (c + \epsilon)g(n)$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq (c + \epsilon)g(n)$$

Ta cần chứng minh $f(n) \in O(g(n))$, tức

$$\exists n_0, k > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq k \cdot g(n)$$

Lấy
$$k = ... > 0$$

Quy tắc giới hạn

Nếu $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm thì $f(n) \in O(g(n))$

Giả sử $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm nào đó.

Khi đó
$$\forall \epsilon > 0: \exists n_0 \in \mathbb{N}: \forall n \geq n_0: |\frac{f(n)}{g(n)} - c| < \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : c - \epsilon < \frac{f(n)}{g(n)} < c + \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) < (c + \epsilon)g(n)$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq (c + \epsilon)g(n)$$

Ta cần chứng minh $f(n) \in O(g(n))$, tức

$$\exists n_0, k > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq k \cdot g(n)$$

Lấy
$$k = ... > 0$$

Lấy $\epsilon = ... > 0$, ta sẽ chọn được $n_0 > 0$ sao cho

$$\forall n \geq n_0 : f(n) \leq (c + \epsilon)g(n) \Rightarrow \forall n \geq n_0 : f(n) \leq k \cdot g(n)$$

Quy tắc giới hạn

Nếu $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm thì $f(n) \in O(g(n))$

Giả sử $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm nào đó.

Khi đó
$$\forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : \left| \frac{f(n)}{g(n)} - c \right| < \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : c - \epsilon < \frac{f(n)}{g(n)} < c + \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) < (c + \epsilon)g(n)$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq (c + \epsilon)g(n)$$

Ta cần chứng minh $f(n) \in O(g(n))$, tức

$$\exists n_0, k > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq k \cdot g(n)$$

Lấy
$$k = c + 1 > 0$$

Lấy $\epsilon=1>0$, ta sẽ chọn được $n_0>0$ sao cho

$$\forall n \geq n_0 : f(n) \leq (c+1)g(n) \Rightarrow \forall n \geq n_0 : f(n) \leq k \cdot g(n)$$

Quy tắc giới hạn

Nếu $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm thì $f(n) \in O(g(n))$

Giả sử $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm nào đó.

Khi đó
$$\forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : \left| \frac{f(n)}{g(n)} - c \right| < \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : c - \epsilon < \frac{f(n)}{g(n)} < c + \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) < (c + \epsilon)g(n)$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq (c + \epsilon)g(n)$$

Ta cần chứng minh $f(n) \in O(g(n))$, tức

$$\exists n_0, k > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq k \cdot g(n)$$

Lấy
$$k = c + 1 > 0$$

Lấy $\epsilon=1>0$, ta sẽ chọn được $n_0>0$ sao cho

$$\forall n \geq n_0 : f(n) \leq (c+1)g(n) \Rightarrow \forall n \geq n_0 : f(n) \leq k \cdot g(n)$$

Do cách ta chọn k và n_0 , ta có thể kết luận

$$\exists k, n_0 > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq k \cdot g(n)$$

Quy tắc giới hạn

Nếu $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm thì $f(n) \in O(g(n))$

Giả sử $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm nào đó.

Khi đó
$$\forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : \left| \frac{f(n)}{g(n)} - c \right| < \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : c - \epsilon < \frac{f(n)}{g(n)} < c + \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) < (c + \epsilon)g(n)$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq (c + \epsilon)g(n)$$

Ta cần chứng minh $f(n) \in O(g(n))$, tức

$$\exists n_0, k > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq k \cdot g(n)$$

Lấy
$$k = c + 1 > 0$$

Lấy $\epsilon=1>0$, ta sẽ chọn được $n_0>0$ sao cho

$$\forall n \geq n_0 : f(n) \leq (c+1)g(n) \Rightarrow \forall n \geq n_0 : f(n) \leq k \cdot g(n)$$

Do cách ta chọn k và n_0 , ta có thể kết luận

$$\exists k, n_0 > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq k \cdot g(n)$$

Quy tắc giới hạn

Nếu $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm thì $f(n) \in O(g(n))$

Giả sử $\lim \frac{f(n)}{g(n)} = c$ với c là một số thực không âm nào đó.

Khi đó
$$\forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : \left| \frac{f(n)}{g(n)} - c \right| < \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : c - \epsilon < \frac{f(n)}{g(n)} < c + \epsilon$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) < (c + \epsilon)g(n)$$

$$\Rightarrow \forall \epsilon > 0 : \exists n_0 \in \mathbb{N} : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq (c + \epsilon)g(n)$$

Ta cần chứng minh $f(n) \in O(g(n))$, tức

$$\exists n_0, k > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq k \cdot g(n)$$

Lấy
$$k = c + 1 > 0$$

Lấy $\epsilon=1>0$, ta sẽ chọn được $n_0>0$ sao cho

$$\forall n \geq n_0 : f(n) \leq (c+1)g(n) \Rightarrow \forall n \geq n_0 : f(n) \leq k \cdot g(n)$$

Do cách ta chọn k và n_0 , ta có thể kết luận

$$\exists k, n_0 > 0 : \forall n \geq n_0 : f(n) \leq k \cdot g(n)$$

Độ phức tạp của hàm đa thức

Nếu
$$f(n)=a_1n^{b_1}+a_2n^{b_2}+...+a_dn^{b_d}$$
 với $a_1,a_2,...,a_d,b_1,b_2,...,b_d>0,\ b_1>b_2>...>b_d$ thì $f(n)\in O(n^{b_1})$

Độ phức tạp của hàm đa thức

Nếu
$$f(n)=a_1n^{b_1}+a_2n^{b_2}+...+a_dn^{b_d}$$
 với $a_1,a_2,...,a_d,b_1,b_2,...,b_d>0,\ b_1>b_2>...>b_d$ thì $f(n)\in O(n^{b_1})$

Ta có

Độ phức tạp của hàm đa thức

Nếu
$$f(n) = a_1 n^{b_1} + a_2 n^{b_2} + ... + a_d n^{b_d}$$
 với $a_1, a_2, ..., a_d, b_1, b_2, ..., b_d > 0, b_1 > b_2 > ... > b_d$ thì $f(n) \in O(n^{b_1})$

Ta có
$$\lim \frac{a_1 n^{b_1} + a_2 n^{b_2} + \ldots + a_d n^{b_d}}{n^{b_1}} = \lim \frac{a_1 n^{b_1}}{n^{b_1}} + \lim \frac{a_2 n^{b_2}}{n^{b_1}} + \ldots = a_1 + 0 + 0 + \ldots = a_1$$

Độ phức tạp của hàm đa thức

Nếu
$$f(n) = a_1 n^{b_1} + a_2 n^{b_2} + ... + a_d n^{b_d}$$
 với $a_1, a_2, ..., a_d, b_1, b_2, ..., b_d > 0, b_1 > b_2 > ... > b_d$ thì $f(n) \in O(n^{b_1})$

Ta có
$$\lim \frac{a_1 n^{b_1} + a_2 n^{b_2} + \ldots + a_d n^{b_d}}{n^{b_1}} = \lim \frac{a_1 n^{b_1}}{n^{b_1}} + \lim \frac{a_2 n^{b_2}}{n^{b_1}} + \ldots = a_1 + 0 + 0 + \ldots = a_1$$
 nên theo quy tắc giới hạn, $f(n) \in O(n^{b_1})$

Bài tập

Các hàm nào sau đây thuộc tập $O(n^2)$?

- $f_1(n) = 5$
- $f_2(n) = 100n^2 + 78n + 4$
- $f_3(n) = 21n + 34$
- $f_4(n) = 5n\sqrt{n} + 24$

Bài tập

Các hàm nào sau đây thuộc tập $O(n^2)$?

•
$$f_1(n) = 5$$

•
$$f_2(n) = 100n^2 + 78n + 4$$

•
$$f_3(n) = 21n + 34$$

•
$$f_4(n) = 5n\sqrt{n} + 24$$

Đáp án:

•
$$f_1(n) \in O(1) \subset O(n^2)$$

•
$$f_2(n) \in O(n^2)$$

•
$$f_3(n) \in O(n) \subset O(n^2)$$

•
$$f_4(n) \in O(n^{\frac{3}{2}}) \subset O(n^2)$$

Bài tập

Các hàm nào sau đây thuộc tập $O(n^2)$?

•
$$f_1(n) = 5$$

•
$$f_2(n) = 100n^2 + 78n + 4$$

•
$$f_3(n) = 21n + 34$$

•
$$f_4(n) = 5n\sqrt{n} + 24$$

Đáp án:

•
$$f_1(n) \in O(1) \subset O(n^2)$$

•
$$f_2(n) \in O(n^2)$$

•
$$f_3(n) \in O(n) \subset O(n^2)$$

•
$$f_4(n) \in O(n^{\frac{3}{2}}) \subset O(n^2)$$

Lưu ý: Để đạt được lợi ích tối đa khi tính độ phức tạp tính toán thì ta chọn tập O nhỏ nhất.

Thuật toán có độ phức tạp $O(n^d)$ với một số thực d>0 được gọi là thuật toán có độ phức tạp đa thức.

Thuật toán có độ phức tạp $O(n^d)$ với một số thực d>0 được gọi là thuật toán có độ phức tạp đa thức.

Thuật toán hiệu quả

Gọi f(n) số phép tính của thuật toán T nếu độ lớn của dữ liệu vào là n. Thuật toán T được gọi là thuật toán hiệu quả khi và chỉ khi $\exists c > 0 : \forall n > 0 : f(2n) \le cf(n)$

Thuật toán có độ phức tạp $O(n^d)$ với một số thực d>0 được gọi là thuật toán có độ phức tạp đa thức.

Thuật toán hiệu quả

Gọi f(n) số phép tính của thuật toán T nếu độ lớn của dữ liệu vào là n. Thuật toán T được gọi là thuật toán hiệu quả khi và chỉ khi $\exists c>0: \forall n>0: f(2n)\leq cf(n)$

(Nếu độ lớn dữ liệu vào tăng gấp 2 lần, thời gian chạy tăng gấp c lần với c không phụ thuộc vào độ lớn dữ liệu vào).

Thuật toán có độ phức tạp $O(n^d)$ với một số thực d>0 được gọi là thuật toán có độ phức tạp đa thức.

Thuật toán hiệu quả

Gọi f(n) số phép tính của thuật toán T nếu độ lớn của dữ liệu vào là n. Thuật toán T được gọi là thuật toán hiệu quả khi và chỉ khi $\exists c>0: \forall n>0: f(2n)\leq cf(n)$

(Nếu độ lớn dữ liệu vào tăng gấp 2 lần, thời gian chạy tăng gấp c lần với c không phụ thuộc vào độ lớn dữ liệu vào).

Người ta chứng minh được một thuật toán hiệu quả khi và chỉ khi thuật toán đó có độ phức tạp đa thức.

Gọi f(n, m) là số phép tính thuật toán cần thực hiện

```
Gọi f(n,m) là số phép tính thuật toán cần thực hiện f(n,m) \in O(g(n,m)) \Leftrightarrow \exists n_0, m_0, c > 0 : \forall n \geq n_0, m \geq m_0 : f(n,m) \leq c \cdot g(n,m)
```

```
Gọi f(n,m) là số phép tính thuật toán cần thực hiện f(n,m) \in O(g(n,m)) \Leftrightarrow \exists n_0, m_0, c > 0 : \forall n \geq n_0, m \geq m_0 : f(n,m) \leq c \cdot g(n,m) Ví dụ: Độ phức tạp của thuật toán đọc một mảng hai chiều kích thước n \times m là O(nm)
```

Gọi f(n,m) là số phép tính thuật toán cần thực hiện $f(n,m) \in O(g(n,m)) \Leftrightarrow \exists n_0, m_0, c > 0 : \forall n \geq n_0, m \geq m_0 : f(n,m) \leq c \cdot g(n,m)$

Ví dụ: Độ phức tạp của thuật toán đọc một mảng hai chiều kích thước $n \times m$ là O(nm)

Các tính chất trình bày ở trên vẫn đúng trong trường hợp nhiều biến.

O(1)

Không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

O(1)

Không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

$O(\log n)$

Độ phức tạp của thuật toán tìm kiếm nhị phân

O(1)

Không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

$O(\log n)$

Độ phức tạp của thuật toán tìm kiếm nhị phân

$O(\sqrt{n})$

Độ phức tạp của thuật toán kiểm tra số nguyên tố.

O(1)

Không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

$O(\log n)$

Độ phức tạp của thuật toán tìm kiếm nhị phân

$O(\sqrt{n})$

Độ phức tạp của thuật toán kiểm tra số nguyên tố.

O(n)

Độ phức tạp của thuật toán tìm kiếm tuần tự.

O(1)

Không phụ thuộc vào độ lớn của dữ liệu vào.

$O(\log n)$

Độ phức tạp của thuật toán tìm kiếm nhị phân

$O(\sqrt{n})$

Độ phức tạp của thuật toán kiểm tra số nguyên tố.

O(n)

Độ phức tạp của thuật toán tìm kiếm tuần tự.

$O(n \log n)$

Độ phức tạp của hàm sort trong C++

$O(n^2)$

Độ phức tạp của thuật toán sắp xếp nổi bọt, thuật toán Quicksort và hàm sort trong Java

$O(n^2)$

Độ phức tạp của thuật toán sắp xếp nổi bọt, thuật toán Quicksort và hàm sort trong Java

$O(2^{n})$

Duyệt hết các tập con của một tập có n phần tử.

$O(n^2)$

Độ phức tạp của thuật toán sắp xếp nổi bọt, thuật toán Quicksort và hàm sort trong Java

$O(2^{n})$

Duyệt hết các tập con của một tập có n phần tử.

O(n!)

Duyệt hết các hoán vị của một tập có n phần tử.

$O(n^2)$

Độ phức tạp của thuật toán sắp xếp nổi bọt, thuật toán Quicksort và hàm sort trong Java

$O(2^{n})$

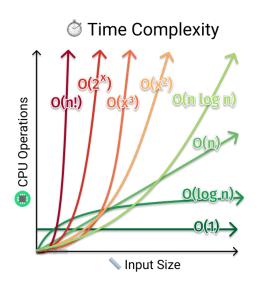
Duyệt hết các tập con của một tập có n phần tử.

O(n!)

Duyệt hết các hoán vị của một tập có n phần tử.

$$O(1) \subset O(\log n) \subset O(\sqrt{n}) \subset O(n) \subset O(n \log n) \subset O(n^2) \subset O(2^n) \subset O(n!)$$

Giả sử ta nhìn được độ phức tạp của chương trình là O(f(n)), ta có thể ước lượng độ phức tạp của thuật toán như sau:

Giả sử ta nhìn được độ phức tạp của chương trình là O(f(n)), ta có thể ước lượng độ phức tạp của thuật toán như sau:

• Lấy n lớn nhất có thể có trong dữ liệu vào (được cho trong đề bài), tính f(n)

Giả sử ta nhìn được độ phức tạp của chương trình là O(f(n)), ta có thể ước lượng độ phức tạp của thuật toán như sau:

- Lấy n lớn nhất có thể có trong dữ liệu vào (được cho trong đề bài), tính f(n)
- Tính $\frac{f(n)}{10^8}=t$ (do máy tính thông thường tính được 10^8 phép tính một giây)

Giả sử ta nhìn được độ phức tạp của chương trình là O(f(n)), ta có thể ước lượng độ phức tạp của thuật toán như sau:

- Lấy n lớn nhất có thể có trong dữ liệu vào (được cho trong đề bài), tính f(n)
- Tính $\frac{f(n)}{10^8}=t$ (do máy tính thông thường tính được 10^8 phép tính một giây)
- Chương trình sẽ chạy trong thời gian ct với c là một hằng số nào đó.

Giả sử ta nhìn được độ phức tạp của chương trình là O(f(n)), ta có thể ước lượng độ phức tạp của thuật toán như sau:

- Lấy n lớn nhất có thể có trong dữ liệu vào (được cho trong đề bài), tính f(n)
- Tính $\frac{f(n)}{10^8}=t$ (do máy tính thông thường tính được 10^8 phép tính một giây)
- Chương trình sẽ chạy trong thời gian ct với c là một hằng số nào đó.

Nếu $t \leq 0.8$ thì thường chương trình sẽ chạy dưới 1 giây. Nếu t>0.8 thì ta cố gắng tính tiếp hằng số c.

Giả sử ta nhìn được độ phức tạp của chương trình là O(f(n)), ta có thể ước lượng độ phức tạp của thuật toán như sau:

- Lấy n lớn nhất có thể có trong dữ liệu vào (được cho trong đề bài), tính f(n)
- Tính $\frac{f(n)}{10^8} = t$ (do máy tính thông thường tính được 10^8 phép tính một giây)
- Chương trình sẽ chạy trong thời gian ct với c là một hằng số nào đó.

Nếu $t \leq 0.8$ thì thường chương trình sẽ chạy dưới 1 giây. Nếu t > 0.8 thì ta cố gắng tính tiếp hằng số c.Nếu $ct \leq 1$ thì chương trình nhiều khả năng sẽ chạy dưới 1 giây.

Khi sử dụng bất cứ hàm nào trong một thư viện chuẩn, ta cần biết độ phức tạp của hàm đó trước khi sử dụng.

Khi sử dụng bất cứ hàm nào trong một thư viện chuẩn, ta cần biết độ phức tạp của hàm đó trước khi sử dụng. Đối với thư viên C++ STL, các ban có thể tham khảo:

Khi sử dụng bất cứ hàm nào trong một thư viện chuẩn, ta cần biết độ phức tạp của hàm đó trước khi sử dụng.

Đối với thư viện C++ STL, các bạn có thể tham khảo:

 "Tổng quan về thư viện chuẩn STL" - Điêu Xuân Mạnh (https://vnoi.info/library/56/4958/)

Khi sử dụng bất cứ hàm nào trong một thư viện chuẩn, ta cần biết độ phức tạp của hàm đó trước khi sử dụng.

Đối với thư viện C++ STL, các bạn có thể tham khảo:

- "Tổng quan về thư viện chuẩn STL" Điêu Xuân Mạnh (https://vnoi.info/library/56/4958/)
- Google tên thư viện rồi tìm trang của cpluslus.com. Sau đó tìm phần Complexity

Khi sử dụng bất cứ hàm nào trong một thư viện chuẩn, ta cần biết độ phức tạp của hàm đó trước khi sử dụng.

Đối với thư viện C++ STL, các bạn có thể tham khảo:

- "Tổng quan về thư viện chuẩn STL" Điêu Xuân Mạnh (https://vnoi.info/library/56/4958/)
- Google tên thư viện rồi tìm trang của cpluslus.com. Sau đó tìm phần Complexity
  - constant *O*(1)
  - logarithmic $O(\log n)$
  - linear O(n)
  - linearithmic $O(n \log n)$

Về việc thừa log *n*

Đối với các kì thi dành cho học sinh cấp 3 thì việc thừa $\log n$ trong độ phức tạp sẽ không gây hậu quả gì lớn.

Về việc thừa log *n*

Đối với các kì thi dành cho học sinh cấp 3 thì việc thừa $\log n$ trong độ phức tạp sẽ không gây hậu quả gì lớn.

• Nếu có hai cách cài đặt, một cách $O(n \log n)$ nhưng dài và cách còn lại có độ phức tạp $O(n \log^2 n)$ nhưng ngắn hơn thì ta chon cách thứ hai.

Về việc thừa log n

Đối với các kì thi dành cho học sinh cấp 3 thì việc thừa $\log n$ trong độ phức tạp sẽ không gây hậu quả gì lớn.

- Nếu có hai cách cài đặt, một cách $O(n \log n)$ nhưng dài và cách còn lại có độ phức tạp $O(n \log^2 n)$ nhưng ngắn hơn thì ta chọn cách thứ hai.
- Nếu chỉ nghĩ ra cách O(n log² n) mà không ra cách tối ưu xuống còn O(n log n) thì không nên bỏ tiếp thời gian để nghĩ mà cài thuật O(n log n)

Về việc thừa log n

Đối với các kì thi dành cho học sinh cấp 3 thì việc thừa $\log n$ trong độ phức tạp sẽ không gây hậu quả gì lớn.

- Nếu có hai cách cài đặt, một cách $O(n \log n)$ nhưng dài và cách còn lại có độ phức tạp $O(n \log^2 n)$ nhưng ngắn hơn thì ta chon cách thứ hai.
- Nếu chỉ nghĩ ra cách O(n log² n) mà không ra cách tối ưu xuống còn O(n log n) thì không nên bỏ tiếp thời gian để nghĩ mà cài thuật O(n log n)

Phản ví dụ: Con đường Tùng Trúc (VOI 2014), Street Lamps (APIO 2019)

Một số kĩ thuật tối ưu

- Lợi dụng hằng số nhỏ
- Sử dụng bitset
- Chia căn
- Hai con trỏ

$$\bullet \ \sum_{i=1}^n 1 = n$$

- $\sum_{i=1}^{n} 1 = n$
- $\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{i} 1 = \sum_{i=1}^{n} i = \frac{1}{2} n(n+1)$

- $\sum_{i=1}^{n} 1 = n$
- $\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{i} 1 = \sum_{i=1}^{n} i = \frac{1}{2} n(n+1)$
- $\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{i} \sum_{z=1}^{j} 1 = \sum_{i=1}^{n} \frac{1}{2}i(i+1) = \frac{1}{6}n(n+1)(n+2)$

- $\sum_{i=1}^{n} 1 = n$
- $\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{i} 1 = \sum_{i=1}^{n} i = \frac{1}{2} n(n+1)$
- $\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{i} \sum_{z=1}^{j} 1 = \sum_{i=1}^{n} \frac{1}{2}i(i+1) = \frac{1}{6}n(n+1)(n+2)$
- $\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{i} \sum_{z=1}^{j} \sum_{k=1}^{z} 1 = \sum_{i=1}^{n} \frac{1}{6} n(n+1)(n+2) = \frac{1}{24} n(n+1)(n+2)(n+3)$

Nhận thấy:

- $\sum_{i=1}^{n} 1 = n$
- $\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{i} 1 = \sum_{i=1}^{n} i = \frac{1}{2} n(n+1)$
- $\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{i} \sum_{z=1}^{j} 1 = \sum_{i=1}^{n} \frac{1}{2}i(i+1) = \frac{1}{6}n(n+1)(n+2)$
- $\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{i} \sum_{z=1}^{j} \sum_{k=1}^{z} 1 = \sum_{i=1}^{n} \frac{1}{6} n(n+1)(n+2) = \frac{1}{24} n(n+1)(n+2)(n+3)$

Nếu ta có k vòng lặp lồng nhau, biến lặp sau chỉ chạy đến biến lặp trước thì tổng số phép tính cần thực hiện là

Nhận thấy:

- $\sum_{i=1}^{n} 1 = n$
- $\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{i} 1 = \sum_{i=1}^{n} i = \frac{1}{2} n(n+1)$
- $\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{i} \sum_{z=1}^{j} 1 = \sum_{i=1}^{n} \frac{1}{2}i(i+1) = \frac{1}{6}n(n+1)(n+2)$
- $\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{i} \sum_{z=1}^{j} \sum_{k=1}^{z} 1 = \sum_{i=1}^{n} \frac{1}{6} n(n+1)(n+2) = \frac{1}{24} n(n+1)(n+2)(n+3)$

Nếu ta có k vòng lặp lồng nhau, biến lặp sau chỉ chạy đến biến lặp trước thì tổng số phép tính cần thực hiện là

$$\frac{1}{k!}n(n+1)(n+2)...(n+k)$$

(Chứng minh bằng quy nạp hoặc sử dụng kiến thức tổ hợp)

Nhận thấy:

- $\sum_{i=1}^{n} 1 = n$
- $\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{i} 1 = \sum_{i=1}^{n} i = \frac{1}{2} n(n+1)$
- $\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{i} \sum_{z=1}^{j} 1 = \sum_{i=1}^{n} \frac{1}{2}i(i+1) = \frac{1}{6}n(n+1)(n+2)$
- $\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{i} \sum_{z=1}^{j} \sum_{k=1}^{z} 1 = \sum_{i=1}^{n} \frac{1}{6} n(n+1)(n+2) = \frac{1}{24} n(n+1)(n+2)(n+3)$

Nếu ta có k vòng lặp lồng nhau, biến lặp sau chỉ chạy đến biến lặp trước thì tổng số phép tính cần thực hiện là

$$\frac{1}{k!}n(n+1)(n+2)...(n+k)$$

(Chứng minh bằng quy nạp hoặc sử dụng kiến thức tổ hợp) Ứng dụng: Bài VTRI - VNOI Marathon 2008

Cho n ($n \le 10^5$) bóng đèn được đánh số từ 1 đến n. Ban đầu, các bóng đèn đều tắt. Thực hiện q truy vấn ($q \le 10^5$) sau:

Cho n ($n \le 10^5$) bóng đèn được đánh số từ 1 đến n. Ban đầu, các bóng đèn đều tắt. Thực hiện q truy vấn ($q \le 10^5$) sau:

• Cho hai số nguyên $l, r \ (1 \le l \le r \le n)$. Bật các bóng đèn l, l+1, l+2, ..., r

Cho $n\ (n\leq 10^5)$ bóng đèn được đánh số từ 1 đến n. Ban đầu, các bóng đèn đều tắt. Thực hiện q truy vấn $(q\leq 10^5)$ sau:

- Cho hai số nguyên $l, r \ (1 \le l \le r \le n)$. Bật các bóng đèn l, l+1, l+2, ..., r
- ② Cho hai số nguyên $l, r (1 \le l \le r \le n)$. Tắt các bóng đèn l, l+1, l+2, ..., r

Cho n $(n \le 10^5)$ bóng đèn được đánh số từ 1 đến n. Ban đầu, các bóng đèn đều tắt. Thực hiện q truy vấn $(q \le 10^5)$ sau:

- Cho hai số nguyên $l, r \ (1 \le l \le r \le n)$. Bật các bóng đèn l, l+1, l+2, ..., r
- ② Cho hai số nguyên l, r $(1 \le l \le r \le n)$. Tắt các bóng đèn l, l+1, l+2, ..., r
- 3 Tìm bóng đèn được bật có chỉ số nhỏ nhất.

Kĩ thuật 2: Sử dụng bitset

 Ta có thể biểu diễn 64 bóng đèn bằng một số nguyên không âm 64-bit (kiểu unsigned long long trong C++)

Kĩ thuật 2: Sử dụng bitset

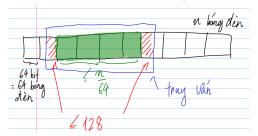
• Ta có thể biểu diễn 64 bóng đèn bằng một số nguyên không âm 64-bit (kiểu unsigned long long trong C++) $\Rightarrow$ Ta có thể biểu diễn n bóng đèn bằng một dãy $\frac{n}{64} \le 1600$ số nguyên 64-bit.

Kĩ thuật 2: Sử dụng bitset

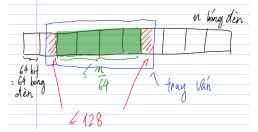
- Ta có thể biểu diễn 64 bóng đèn bằng một số nguyên không âm 64-bit (kiểu unsigned long long trong C++) $\Rightarrow$ Ta có thể biểu diễn n bóng đèn bằng một dãy $\frac{n}{64} \leq 1600$ số nguyên 64-bit.
- Khi thực hiện một truy vấn bật / tắt, ta sẽ chỉ cần chuyến nhiều nhất $\frac{n}{64}$ số nguyên thành $2^{64}-1$ hoặc 0, và thay đổi giá trị của nhiều nhất 128 bit ở "phần đầu" và "phần cuối" của truy vấn.

- Ta có thể biểu diễn 64 bóng đèn bằng một số nguyên không âm 64-bit (kiểu unsigned long long trong C++) $\Rightarrow$ Ta có thể biểu diễn n bóng đèn bằng một dãy $\frac{n}{64} \leq 1600$ số nguyên 64-bit.
- Khi thực hiện một truy vấn bật / tắt, ta sẽ chỉ cần chuyển nhiều nhất $\frac{n}{64}$ số nguyên thành $2^{64}-1$ hoặc 0, và thay đổi giá trị của nhiều nhất 128 bit ở "phần đầu" và "phần cuối" của truy vấn. Tổng cộng ta cần nhiều nhất $\frac{n}{64}+128$ phép tính.

- Ta có thể biểu diễn 64 bóng đèn bằng một số nguyên không âm 64-bit (kiểu unsigned long long trong C++) $\Rightarrow$ Ta có thể biểu diễn n bóng đèn bằng một dãy $\frac{n}{64} \leq 1600$ số nguyên 64-bit.
- Khi thực hiện một truy vấn bật / tắt, ta sẽ chỉ cần chuyển nhiều nhất $\frac{n}{64}$ số nguyên thành $2^{64}-1$ hoặc 0, và thay đổi giá trị của nhiều nhất 128 bit ở "phần đầu" và "phần cuối" của truy vấn. Tổng cộng ta cần nhiều nhất $\frac{n}{64}+128$ phép tính.

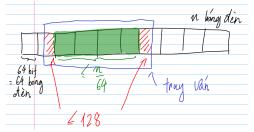

- Ta có thể biểu diễn 64 bóng đèn bằng một số nguyên không âm 64-bit (kiểu unsigned long long trong C++) $\Rightarrow$ Ta có thể biểu diễn n bóng đèn bằng một dãy $\frac{n}{64} \leq 1600$ số nguyên 64-bit.
- Truy vấn bật/tắt: $\frac{n}{64} + 128$ phép tính

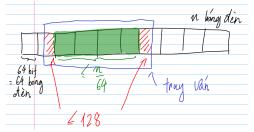
• Để tìm bóng đèn bật có chỉ số thấp nhất, ta duyệt mảng $\frac{n}{64}$ số nguyên. Số nguyên đầu tiên khác 0 sẽ chứa bóng đèn bật.

- Ta có thể biểu diễn 64 bóng đèn bằng một số nguyên không âm 64-bit (kiểu unsigned long long trong C++) $\Rightarrow$ Ta có thể biểu diễn n bóng đèn bằng một dãy $\frac{n}{64} \leq 1600$ số nguyên 64-bit.
- Truy vấn bật/tắt: $\frac{n}{64} + 128$ phép tính

Để tìm bóng đèn bật có chỉ số thấp nhất, ta duyệt mảng n/64
 số nguyên. Số nguyên đầu tiên khác 0 sẽ chứa bóng đèn bật.
 Ta duyệt 64 bit của số nguyên đầu tiên đó bằng nhiều nhất 64 phép tính để có bóng đèn cần tìm.

- Ta có thể biểu diễn 64 bóng đèn bằng một số nguyên không âm 64-bit (kiểu unsigned long long trong C++) $\Rightarrow$ Ta có thể biểu diễn n bóng đèn bằng một dãy $\frac{n}{64} \leq 1600$ số nguyên 64-bit.
- ullet Truy vấn bật/tắt: $rac{n}{64}+128$ phép tính

• Để tìm bóng đèn bật có chỉ số thấp nhất, ta duyệt mảng $\frac{n}{64}$ số nguyên. Số nguyên đầu tiên khác 0 sẽ chứa bóng đèn bật. Ta duyệt 64 bit của số nguyên đầu tiên đó bằng nhiều nhất 64 phép tính để có bóng đèn cần tìm. Tổng cộng ta cần $\frac{n}{64} + 64$ phép tính.

- Ta có thể biểu diễn 64 bóng đèn bằng một số nguyên không âm 64-bit (kiểu unsigned long long trong C++) $\Rightarrow$ Ta có thể biểu diễn n bóng đèn bằng một dãy $\frac{n}{64} \le 1600$ số nguyên 64-bit.
- ullet Truy vấn bật/tắt: $rac{n}{64}+128$ phép tính
- Truy vấn tìm bóng đèn: $\frac{n}{64} + 64$ phép tính.
  - $\Rightarrow$ Một truy vấn cần nhiều nhất $\frac{n}{64}+128$ phép tính.

- Ta có thể biểu diễn 64 bóng đèn bằng một số nguyên không âm 64-bit (kiểu unsigned long long trong C++) $\Rightarrow$ Ta có thể biểu diễn n bóng đèn bằng một dãy $\frac{n}{64} \le 1600$ số nguyên 64-bit.
- ullet Truy vấn bật/tắt: $rac{n}{64}+128$ phép tính
- Truy vấn tìm bóng đèn: $\frac{n}{64} + 64$ phép tính. $\Rightarrow$ Một truy vấn cần nhiều nhất $\frac{n}{64} + 128$ phép tính.

Vậy, ta cần nhiều nhất $pprox q(\frac{n}{64}+128)pprox \frac{qn}{64}$ phép tính để giải bài toán.

- Ta có thể biểu diễn 64 bóng đèn bằng một số nguyên không âm 64-bit (kiểu unsigned long long trong C++) $\Rightarrow$ Ta có thể biểu diễn n bóng đèn bằng một dãy $\frac{n}{64} \leq 1600$ số nguyên 64-bit.
- Truy vấn bật/tắt: $\frac{n}{64} + 128$ phép tính
- Truy vấn tìm bóng đèn: $\frac{n}{64} + 64$ phép tính. $\Rightarrow$ Một truy vấn cần nhiều nhất $\frac{n}{64} + 128$ phép tính.

Vậy, ta cần nhiều nhất $\approx q(\frac{n}{64}+128)\approx \frac{qn}{64}$ phép tính để giải bài toán. Với $q=n=10^5$, $\frac{qn}{64}\approx 1.6\times 10^8$, có khả năng chạy đủ nhanh trong 1 giây.

- Ta có thể biểu diễn 64 bóng đèn bằng một số nguyên không âm 64-bit (kiểu unsigned long long trong C++) $\Rightarrow$ Ta có thể biểu diễn n bóng đèn bằng một dãy $\frac{n}{64} \le 1600$ số nguyên 64-bit.
- Truy vấn bật/tắt: $\frac{n}{64} + 128$ phép tính
- Truy vấn tìm bóng đèn: $\frac{n}{64} + 64$ phép tính. $\Rightarrow$ Một truy vấn cần nhiều nhất $\frac{n}{64} + 128$ phép tính.

Vậy, ta cần nhiều nhất $\approx q(\frac{n}{64}+128) \approx \frac{qn}{64}$ phép tính để giải bài toán. Với $q=n=10^5$, $\frac{qn}{64}\approx 1.6\times 10^8$, có khả năng chạy đủ nhanh trong 1 giây.

Độ phức tạp của thuật toán vẫn là O(qn) nhưng với hằng số nhỏ.

 Ta có thể biểu diễn b bóng đèn bằng một mảng boolean gồm b phần tử.

• Ta có thể biểu diễn b bóng đèn bằng một mảng boolean gồm b phần tử. $\Rightarrow$ Ta cần $\frac{n}{b}$ mảng như vậy.

- Ta có thể biểu diễn b bóng đèn bằng một mảng boolean gồm b phần tử. $\Rightarrow$ Ta cần $\frac{n}{b}$ mảng như vậy.
- Với mỗi một mảng, ta tạo thêm một biến cho mảng đó là số lượng bóng đèn bật trong mảng. Nếu số lượng bóng đèn là 0 thì ta coi toàn bộ bóng đèn biểu diễn bởi mảng đó tắt và số lượng bóng đèn là b thì ta coi toàn bộ bóng đèn biểu diễn bởi mảng đó bật.

• Khi thực hiện một truy vấn bật / tắt, ta cần thay đổi giá trị của biến số lượng bóng đèn của nhiều nhất ⁿ/_b mảng, và thay đổi giá trị của nhiều nhất 2b biến boolean của hai mảng đầu và cuối.

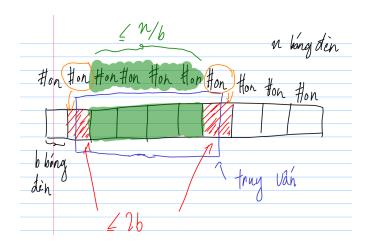
• Khi thực hiện một truy vấn bật / tắt, ta cần thay đổi giá trị của biến số lượng bóng đèn của nhiều nhất $\frac{n}{b}$ mảng, và thay đổi giá trị của nhiều nhất 2b biến boolean của hai mảng đầu và cuối. Tổng cộng ta cần nhiều nhất $\sim \frac{n}{b} + 2b$ phép tính.

- Khi thực hiện một truy vấn bật / tắt, ta cần thay đổi giá trị của biến số lượng bóng đèn của nhiều nhất $\frac{n}{b}$ mảng, và thay đổi giá trị của nhiều nhất 2b biến boolean của hai mảng đầu và cuối. Tổng cộng ta cần nhiều nhất $\sim \frac{n}{b} + 2b$ phép tính.
- Để tìm bóng đèn bật có chỉ số thấp nhất, ta duyệt mảng ⁿ/_b số nguyên để tìm mảng đầu tiên có bóng đèn bật. Sau khi tìm được mảng, ta duyệt tiếp b biến boolean để xác định bóng đèn cần tìm.

- Khi thực hiện một truy vấn bật / tắt, ta cần thay đổi giá trị của biến số lượng bóng đèn của nhiều nhất $\frac{n}{b}$ mảng, và thay đổi giá trị của nhiều nhất 2b biến boolean của hai mảng đầu và cuối. Tổng cộng ta cần nhiều nhất $\sim \frac{n}{b} + 2b$ phép tính.
- Để tìm bóng đèn bật có chỉ số thấp nhất, ta duyệt mảng $\frac{n}{b}$ số nguyên để tìm mảng đầu tiên có bóng đèn bật. Sau khi tìm được mảng, ta duyệt tiếp b biến boolean để xác định bóng đèn cần tìm. Tổng cộng ta cần $\sim \frac{n}{b} + b$ phép tính.

- Khi thực hiện một truy vấn bật / tắt, ta cần thay đổi giá trị của biến số lượng bóng đèn của nhiều nhất $\frac{n}{b}$ mảng, và thay đổi giá trị của nhiều nhất 2b biến boolean của hai mảng đầu và cuối. Tổng cộng ta cần nhiều nhất $\sim \frac{n}{b} + 2b$ phép tính.
- Để tìm bóng đèn bật có chỉ số thấp nhất, ta duyệt mảng $\frac{n}{b}$ số nguyên để tìm mảng đầu tiên có bóng đèn bật. Sau khi tìm được mảng, ta duyệt tiếp b biến boolean để xác định bóng đèn cần tìm. Tổng cộng ta cần $\sim \frac{n}{b} + b$ phép tính.

Vậy ta cần nhiều nhất $q(\frac{n}{b} + 2b)$ phép tính.

Do $\frac{n}{b}>0$ và 2b>0, theo bất đẳng thức AM - GM, ta có

Do
$$\frac{n}{b}>0$$
 và $2b>0$, theo bất đẳng thức AM - GM, ta có
$$\frac{n}{b}+2b\geq 2\sqrt{\frac{n}{b}\cdot 2b}=2\sqrt{2}\sqrt{n}$$

Do $\frac{n}{b}>0$ và 2b>0, theo bất đẳng thức AM - GM, ta có $\frac{n}{b}+2b\geq 2\sqrt{\frac{n}{b}\cdot 2b}=2\sqrt{2}\sqrt{n}$

 $\Rightarrow q(\frac{n}{b} + 2b) \geq 2\sqrt{2}q\sqrt{n}$

Do $\frac{n}{b}>0$ và 2b>0, theo bất đẳng thức AM - GM, ta có

$$\frac{n}{b} + 2b \ge 2\sqrt{\frac{n}{b} \cdot 2b} = 2\sqrt{2}\sqrt{n}$$
$$\Rightarrow q(\frac{n}{b} + 2b) \ge 2\sqrt{2}q\sqrt{n}$$

Đẳng thức xảy ra khi $\frac{n}{b}=2b\Rightarrow 2b^2=n\Rightarrow b=\sqrt{\frac{n}{2}}$

Do $\frac{n}{b}>0$ và 2b>0, theo bất đẳng thức AM - GM, ta có

$$\frac{n}{b} + 2b \ge 2\sqrt{\frac{n}{b} \cdot 2b} = 2\sqrt{2}\sqrt{n}$$
$$\Rightarrow q(\frac{n}{b} + 2b) \ge 2\sqrt{2}q\sqrt{n}$$

Đẳng thức xảy ra khi $\frac{n}{b}=2b\Rightarrow 2b^2=n\Rightarrow b=\sqrt{\frac{n}{2}}$ (Khi $n=10^5$, ta chọn b=224)

Do $\frac{n}{b}>0$ và 2b>0, theo bất đẳng thức AM - GM, ta có

$$\frac{n}{b} + 2b \ge 2\sqrt{\frac{n}{b} \cdot 2b} = 2\sqrt{2}\sqrt{n}$$
$$\Rightarrow q(\frac{n}{b} + 2b) \ge 2\sqrt{2}q\sqrt{n}$$

Đẳng thức xảy ra khi $\frac{n}{b}=2b\Rightarrow 2b^2=n\Rightarrow b=\sqrt{\frac{n}{2}}$ (Khi $n=10^5$, ta chọn b=224) Khi ta chọn $b=\sqrt{\frac{n}{2}}$ thì ta sẽ cần $2\sqrt{2}q\sqrt{n}\in O(q\sqrt{n})$ phép tính.

Do $\frac{n}{b}>0$ và 2b>0, theo bất đẳng thức AM - GM, ta có

$$\frac{n}{b} + 2b \ge 2\sqrt{\frac{n}{b} \cdot 2b} = 2\sqrt{2}\sqrt{n}$$
$$\Rightarrow q(\frac{n}{b} + 2b) \ge 2\sqrt{2}q\sqrt{n}$$

Đẳng thức xảy ra khi $\frac{n}{b} = 2b \Rightarrow 2b^2 = n \Rightarrow b = \sqrt{\frac{n}{2}}$ (Khi $n = 10^5$, ta chọn b = 224)

Khi ta chọn $b=\sqrt{\frac{n}{2}}$ thì ta sẽ cần $2\sqrt{2}q\sqrt{n}\in O(q\sqrt{n})$ phép tính.

Như vậy là ta đã giảm được độ phức tạp từ O(qn) xuống $O(q\sqrt{n})$

Một số lưu ý

 Sau khi chọn được b cho giá trị n lớn nhất, ta có thể đặt b làm hằng số và dùng luôn giá trị b này cho các giá trị n nhỏ hơn.

Một số lưu ý

- Sau khi chọn được b cho giá trị n lớn nhất, ta có thể đặt b làm hằng số và dùng luôn giá trị b này cho các giá trị n nhỏ hơn.
- Không phải lúc nào chọn $b \in O(\sqrt{n})$ cũng đúng. Ví dụ: Machine Learning Codeforces Round #466.

Một số lưu ý

- Sau khi chọn được b cho giá trị n lớn nhất, ta có thể đặt b làm hằng số và dùng luôn giá trị b này cho các giá trị n nhỏ hơn.
- Không phải lúc nào chọn $b \in O(\sqrt{n})$ cũng đúng. Ví dụ: Machine Learning Codeforces Round #466.
- Có nhiều cách chia căn khác nhau
  - $\Rightarrow$ Vào https://oj.vnoi.info/tags/, sau đó nhấn Chia căn (Sqrt Decomposition) để tìm bài luyện tập.

Bài toán

Cho một mảng a gồm n số nguyên dương và một số nguyên dương S. Tìm một dãy con liên tiếp của mảng a sao cho tổng của dãy con bằng S

Bài toán

Cho một mảng a gồm n số nguyên dương và một số nguyên dương S. Tìm một dãy con liên tiếp của mảng a sao cho tổng của dãy con bằng S

• Thuật $O(n^3)$?

Bài toán

Cho một mảng a gồm n số nguyên dương và một số nguyên dương S. Tìm một dãy con liên tiếp của mảng a sao cho tổng của dãy con bằng S

- Thuật $O(n^3)$?
- Thuật $O(n^2)$?

Bài toán

Cho một mảng a gồm n số nguyên dương và một số nguyên dương S. Tìm một dãy con liên tiếp của mảng a sao cho tổng của dãy con bằng S

- Thuật $O(n^3)$?
- Thuật $O(n^2)$?
- Thuật O(n)?

Nhận xét

Nếu $\sum_{i=I}^r a_i < S$ thì $\forall I+1 \leq j \leq r: \sum_{i=I+1}^j a_i \neq S$

Nhận xét

Nếu
$$\sum_{i=I}^r a_i < S$$
 thì $\forall I+1 \leq j \leq r: \sum_{i=I+1}^j a_i \neq S$

Giả sử $\sum_{i=1}^{r-1} a_i < S$.

Nhận xét

Nếu
$$\sum_{i=I}^r a_i < S$$
 thì $\forall I+1 \leq j \leq r: \sum_{i=I+1}^j a_i \neq S$

Giả sử
$$\sum_{i=1}^{r-1} a_i < S$$
.

Ta cần chứng minh $\forall l+1 \leq j \leq r: \sum_{i=l+1}^{j} a_i < S$

Nhận xét

Nếu
$$\sum_{i=I}^r a_i < S$$
 thì $\forall I+1 \leq j \leq r: \sum_{i=I+1}^j a_i \neq S$

Giả sử $\sum_{i=l}^{r-1} a_i < S$.

Ta cần chứng minh $\forall l+1 \leq j \leq r: \sum_{i=l+1}^{j} a_i < S$

Chọn j bất kì sao cho $l+1 \leq j \leq r$

Nhân xét

Nếu
$$\sum_{i=I}^r a_i < S$$
 thì $\forall I+1 \leq j \leq r: \sum_{i=I+1}^j a_i \neq S$

Giả sử
$$\sum_{i=1}^{r-1} a_i < S$$
.

Ta cần chứng minh
$$\forall l+1 \leq j \leq r: \sum_{i=l+1}^{j} a_i < S$$

Chọn
$$j$$
 bất kì sao cho $l+1 \leq j \leq r$

Ta có
$$\sum_{i=l+1}^{j} a_i < a_l + \sum_{i=l+1}^{r} a_i \text{ (do } a_l > 0)$$

Nhân xét

Nếu
$$\sum_{i=I}^r a_i < S$$
 thì $\forall I+1 \leq j \leq r: \sum_{i=I+1}^j a_i \neq S$

Giả sử
$$\sum_{i=l}^{r-1} a_i < S$$
.
Ta cần chứng minh $\forall l+1 \leq j \leq r: \sum_{i=l+1}^{j} a_i < S$
Chọn j bất kì sao cho $l+1 \leq j \leq r$
Ta có $\sum_{i=l+1}^{j} a_i < a_l + \sum_{i=l+1}^{r} a_i \text{ (do } a_l > 0\text{)}$
 $\Rightarrow \sum_{i=l+1}^{j} a_i < \sum_{i=l}^{r} a_i < S$

Nhân xét

Nếu
$$\sum_{i=I}^r a_i < S$$
 thì $\forall I+1 \leq j \leq r: \sum_{i=I+1}^j a_i \neq S$

Giả sử
$$\sum_{i=l}^{r-1} a_i < S$$
.

Ta cần chứng minh $\forall l+1 \leq j \leq r : \sum_{i=l+1}^{j} a_i < S$
Chọn j bất kì sao cho $l+1 \leq j \leq r$

Ta có $\sum_{i=l+1}^{j} a_i < a_l + \sum_{i=l+1}^{r} a_i \text{ (do } a_l > 0)$

$$\Rightarrow \sum_{i=l+1}^{j} a_i < \sum_{i=l}^{r} a_i < S$$

$$\Rightarrow \sum_{i=l+1}^{j} \neq S$$

Nhân xét

Nếu
$$\sum_{i=I}^r a_i < S$$
 thì $\forall I+1 \leq j \leq r: \sum_{i=I+1}^j a_i \neq S$

Giả sử
$$\sum_{i=1}^{r-1} a_i < S$$
.

Ta cần chứng minh $\forall l+1 \leq j \leq r: \sum_{i=l+1}^{j} a_i < S$

Chọn j bất kì sao cho $l+1 \le j \le r$

Ta có
$$\sum_{i=l+1}^{j} a_i < a_l + \sum_{i=l+1}^{r} a_i \; (\text{do } a_l > 0)$$

$$\Rightarrow \sum_{i=l+1}^{j} a_i < \sum_{i=l}^{r} a_i < S$$

$$\Rightarrow \sum_{i=l+1}^{j} \neq S$$

và ta có điều phải chứng minh.

Ta thấy j sẽ dừng ở các điểm $j_1, j_2, ..., j_n$ sao cho $1 \leq j_1 \leq j_2 ... \leq j_n = n$

Ta thấy j sẽ dừng ở các điểm $j_1,j_2,...,j_n$ sao cho $1\leq j_1\leq j_2...\leq j_n=n$ Đặt $j_0=1$.

Ta thấy j sẽ dừng ở các điểm $j_1,j_2,...,j_n$ sao cho $1\leq j_1\leq j_2...\leq j_n=n$ Đặt $j_0=1$. Số phép tính cần thực hiện là:

Ta thấy j sẽ dừng ở các điểm $j_1, j_2, ..., j_n$ sao cho $1 \le j_1 \le j_2 ... \le j_n = n$ Đặt $j_0 = 1$. Số phép tính cần thực hiện là: $\sum_{i=1}^n \sum_{j=j_{i-1}}^{j_i} 1 = \sum_{i=1}^n (j_i - j_{i-1} + 1) = \sum_{i=1}^n (j_i - j_{i-1}) + \sum_{i=1}^n 1 = n + n = 2n \in O(n)$

Ta thấy j sẽ dừng ở các điểm $j_1,j_2,...,j_n$ sao cho $1 \leq j_1 \leq j_2... \leq j_n = n$ Đặt $j_0 = 1$. Số phép tính cần thực hiện là: $\sum_{i=1}^n \sum_{j=j_{i-1}}^{j_i} 1 = \sum_{i=1}^n (j_i - j_{i-1} + 1) = \sum_{i=1}^n (j_i - j_{i-1}) + \sum_{i=1}^n 1 = n + n = 2n \in O(n)$ Vậy thuật toán sử dụng kĩ thuật hai con trỏ có độ phức tạp O(n)